ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 21ης Ιουνίου 2005

για την εφαρμογή προγραμμάτων επιθεώρησης για τη γρίπη των πτηνών σε πουλερικά και άγρια πτηνά που θα πραγματοποιηθούν στα κράτη μέλη

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2005) 1827]

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2005/464/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

την απόφαση 90/424/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1990, σχετικά με ορισμένες δαπάνες στον κτηνιατρικό τομέα [1], και ιδίως το άρθρο 20,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η απόφαση 90/424/ΕΟΚ προβλέπει κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή για τη λήψη των τεχνικών και επιστημονικών μέτρων που απαιτούνται για την ανάπτυξη της κοινοτικής κτηνιατρικής νομοθεσίας και την εκπαίδευση και την κατάρτιση των κτηνιάτρων.

(2) Η επιστημονική επιτροπή για την υγεία και την ορθή μεταχείριση των ζώων στην έκθεσή της της 27ης Ιουνίου 2000 συνέστησε να διενεργούνται επιτηρήσεις στα σμήνη πουλερικών και άγριων πτηνών για τη γρίπη των πτηνών, κυρίως για τον προσδιορισμό του επιπολασμού λοιμώξεων από τους υποτύπους Η5 και Η7 του ιού της γρίπης των πτηνών.

(3) Η οδηγία του 92/40/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 1992, για τη θέσπιση κοινοτικών μέτρων για την καταπολέμηση της γρίπης των ορνίθων [2], καθορίζει τα κοινοτικά μέτρα ελέγχου που πρέπει να εφαρμόζονται σε περίπτωση εκδήλωσης της γρίπης των πτηνών σε πουλερικά. Ωστόσο, δεν προβλέπει τη διενέργεια τακτικών επιθεωρήσεων για την εν λόγω νόσο σε πουλερικά και άγρια πτηνά.

(4) Συνεπώς, οι αποφάσεις της Επιτροπής 2002/649/ΕΚ [3] και 2004/111/ΕΚ [4] προβλέπουν ότι τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή προγράμματα επιτήρησης για τη γρίπη των πτηνών.

(5) Οι αποφάσεις της Επιτροπής 2002/673/ΕΚ [5] και 2004/630/ΕΚ [6] εγκρίνουν προγράμματα που υπέβαλαν τα κράτη μέλη για επιθεωρήσεις σχετικά με τη γρίπη των πτηνών σε πουλερικά και άγρια πτηνά για τις περιόδους που καθορίζονται στα εν λόγω προγράμματα.

(6) Κατά τη διενέργεια των εν λόγω επιθεωρήσεων, ανιχνεύτηκε η παρουσία διαφόρων υποτύπων των ιών Η5 και Η7 της γρίπης των πτηνών σε αρκετά κράτη μέλη. Αν και ο τρέχων επιπολασμός των ιών της γρίπης των πτηνών μπορεί να θεωρείται μάλλον χαμηλός, είναι σημαντικό να συνεχιστεί και να βελτιωθεί η επιθεώρηση ώστε να κατανοηθεί η επιδημιολογία των ιών χαμηλής παθογονικότητας της γρίπης των πτηνών και να αποτραπεί το ενδεχόμενο οι ιοί να κυκλοφορούν απαρατήρητοι στον πληθυσμό των πουλερικών. Τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων που διενεργήθηκαν στα κράτη μέλη αποδείχθηκαν χρήσιμα για την παρακολούθηση της παρουσίας υποτύπων των ιών της γρίπης των πτηνών που ενδέχεται να εγκυμονούσαν σημαντικό κίνδυνο εάν μεταλλάσσονταν σε πιο ισχυρή μορφή. Λαμβανομένων υπόψη των αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν και της τρέχουσας κατάστασης που επικρατεί στην Κοινότητα όσον αφορά τη νόσο, είναι σκόπιμο να αυξηθεί το συνολικό ποσό της κοινοτικής συνδρομής ώστε να εξασφαλιστεί η αύξηση της επιτήρησης.

(7) Επομένως, τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλουν τα σχέδιά τους για την επιθεώρηση για τη γρίπη των πτηνών προς έγκριση στην Επιτροπή, ούτως ώστε να εγκριθεί η χορήγηση κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής.

---

[1] ΕΕ L 224 της 18.8.1990, σ. 19· απόφαση όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2003/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ((ΕΕ L 325 της 12.12.2003, σ. 31).

[2] ΕΕ L 167 της 22.6.1992, σ. 1· οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 806/2003 (ΕΕ L 122 της 16.5.2003, σ. 1).

[3] ΕΕ L 213 της 9.8.2002, σ. 38.

[4] ΕΕ L 32 της 5.2.2004, σ. 20· απόφαση όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 2004/615/ΕΚ (ΕΕ L 278 της 27.8.2004, σ. 59).

[5] ΕΕ L 228 της 24.8.2002, σ 27· απόφαση όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 2003/21/ΕΚ (ΕΕ L 8 της 14.1.2003, σ. 37).

[6] ΕΕ L 287 της 8.9.2004, σ. 7· απόφαση όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 2004/679/ΕΚ (ΕΕ L 310 της 7.10.2004, σ. 75).

(8) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Έως τις 30 Ιουνίου 2005 τα κράτη μέλη υποβάλλουν προς έγκριση στην Επιτροπή προγράμματα για την εφαρμογή των επιθεωρήσεων για τη γρίπη των πτηνών σε πουλερικά και άγρια πτηνά σύμφωνα με το παράρτημα.

Άρθρο 2

Η κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή για την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 1 ανέρχεται στο 50 % των δαπανών που πραγματοποιούνται στα κράτη μέλη και δεν υπερβαίνουν το ποσό των 1 200 000 ευρώ για τα κράτη μέλη στο σύνολό τους.

Άρθρο 3

Τα ανώτατα ποσά για τις δαπάνες των δοκιμασιών που θα αποδοθούν δεν υπερβαίνουν τα ακόλουθα:

α) Δοκιμασία ELISA: 1 ευρώ ανά δοκιμασία·

β) Δοκιμασία ανοσοδιάχυσης σε γέλη αγάρ: 0,6 ευρώ ανά δοκιμασία·

γ) Δοκιμασία HI για H5/H7: 4 ευρώ ανά δοκιμασία·

δ) Δοκιμασία απομόνωσης ιού: 30 ευρώ ανά δοκιμασία.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 21 Ιουνίου 2005.

Για την Επιτροπή
Μάρκος ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ
Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προγράμματα για την επιτήρηση της γρίπης των πτηνών σε πουλερικά και άγρια πτηνά που θα εφαρμοστούν στα κράτη μέλη το 2005 και το 2006

Α. ΣΤΟΧΟΙ

1. Εκτίμηση του επιπολασμού των λοιμώξεων από τους υποτύπους H5 και H7 του ιού της γρίπης των πτηνών σε διάφορα είδη, με την επανάληψη των διαδικασιών προσυμπτωματικού ελέγχου που ορίζονται στις αποφάσεις 2004/111/ΕΚ και 2004/630/ΕΚ με άλλο, πιο στοχοθετημένο τρόπο.

2. Συνέχιση της επιτήρησης για τη γρίπη των πτηνών σε εθελοντική βάση στα άγρια πτηνά. Το αποτέλεσμα της επιτήρησης αυτής αναμένεται να παράσχει περαιτέρω πολύτιμες πληροφορίες για το σύστημα έγκαιρης ειδοποίησης για στελέχη που μπορούν να εισαχθούν σε σμήνη πουλερικών από τα άγρια πτηνά.

3. Συμβολή στη γνώση σχετικά με τις απειλές από τη γρίπη των πτηνών για την υγεία των ζώων από τα άγρια ζώα.

4. Ενίσχυση της σύνδεσης και της ενσωμάτωσης των ανθρώπινων και κτηνιατρικών δικτύων για την επιτήρηση της γρίπης.

Β. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΣΕ ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ

1. Η δειγματοληψία καλύπτει μια περίοδο που αντιστοιχεί την περίοδο παραγωγής για κάθε κατηγορία πουλερικών, όπως απαιτείται. Για παράδειγμα, σε πολλά κράτη μέλη πραγματοποιείται μεγάλη σφαγή πουλερικών (ιδιαίτερα γαλοπούλες και χήνες) κατά την περίοδο των Χριστουγέννων. Η δειγματοληψία δεν επεκτείνεται πέραν της 31ης Ιανουαρίου 2006.

2. Η 31η Μαρτίου 2006 είναι η ημερομηνία υποβολής των τελικών αποτελεσμάτων της επιθεώρησης.

3. Η δοκιμή των δειγμάτων πραγματοποιείται στα εθνικά εργαστήρια για γρίπη των πτηνών στα κράτη μέλη ή από άλλα εργαστήρια που είναι εγκεκριμένα από τις αρμόδιες αρχές και τελούν υπό τον έλεγχο των εθνικών εργαστηρίων.

4. Όλα τα αποτελέσματα (τόσο τα ορολογικά όσο και τα ιολογικά) αποστέλλονται στο κοινοτικό εργαστήριο αναφοράς (ΚΕΑ) προς αντιπαραβολή. Πρέπει να εξασφαλιστεί η καλή ροή των πληροφοριών. Το ΚΕΑ παρέχει τεχνική υποστήριξη και διατηρεί ευρύ απόθεμα διαγνωστικών αντιδραστηρίων. Τα αντιγόνα που χρησιμοποιούνται για την επιθεώρηση παρέχονται στα εθνικά εργαστήρια από το ΚΕΑ για να εξασφαλίζεται ομοιογένεια.

5. Όλα τα απομονώματα ιών της γρίπης των πτηνών υποβάλλονται στο ΚΕΑ σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία. Οι ιοί του υποτύπου H5/H7 υποβάλλονται χωρίς καθυστέρηση και υπόκεινται σε συνήθεις δοκιμές χαρακτηρισμού (αλληλουχία νουκλεοτιδίων/IVPI) σύμφωνα με την οδηγία 92/40/ΕΟΚ. Επιπλέον, το ΚΕΑ ορίζει ότι οι θετικοί οροί H5 ή H7 που συλλέγονται από χηνόμορφα πρέπει να υποβάλλονται «τυφλά» ώστε να καταρτιστεί αρχείο για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης δοκιμασιών στο μέλλον.

6. Όλα τα θετικά ευρήματα διερευνώνται σε μεταγενέστερο στάδιο στην εκμετάλλευση, ενώ τα συμπεράσματα αυτής της έρευνας υποβάλλονται υπό μορφήν έκθεσης στην Επιτροπή και το ΚΕΑ.

7. Το ΚΕΑ παρέχει ειδικά πρωτόκολλα τα οποία συνοδεύουν την αποστολή υλικού στο ΚΕΑ καθώς και πίνακες αναφοράς για τη συλλογή των στοιχείων της έρευνας. Στους εν λόγω πίνακες επισημαίνονται οι μέθοδοι δοκιμής του εργαστηρίου. Οι πίνακες που παρέχονται χρησιμοποιούνται για την υποβολή των αποτελεσμάτων σε ένα ενιαίο έγγραφο.

8. Τα δείγματα αίματος για ορολογική εξέταση συλλέγονται από όλα τα είδη πουλερικών, από τουλάχιστον 5 έως 10 πτηνά (εκτός από τις πάπιες και τις χήνες) ανά εκμετάλλευση, και από τις διάφορες εγκαταστάσεις, εάν υπάρχουν περισσότερες από μία στην εκμετάλλευση.

9. Η δειγματοληψία διενεργείται σε ολόκληρο το κράτος μέλος, έτσι ώστε τα δείγματα να μπορούν να θεωρούνται αντιπροσωπευτικά για όλο το κράτος μέλος, λαμβάνοντας υπόψη:

α) τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων από τις οποίες πρέπει να ληφθούν δείγματα. Ο αριθμός αυτός καθορίζεται έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο εντοπισμός τουλάχιστον μιας από τις μολυσμένες εκμεταλλεύσεις, εάν ο επιπολασμός των εκμεταλλεύσεων που έχουν μολυνθεί είναι τουλάχιστον 5 %, με διάστημα εμπιστοσύνης 95 % (βλέπε πίνακα 1) και

β) τον αριθμό των πτηνών που ελήφθησαν ως δείγμα από κάθε εκμετάλλευση, ο οποίος πρέπει να καθορίζεται έτσι ώστε να εξασφαλίζεται 95 % πιθανότητα εντοπισμού τουλάχιστον ενός οροθετικού πτηνού, εάν ο επιπολασμός των οροθετικών πτηνών είναι ≥ 30 %.

10. Το σχέδιο δειγματοληψίας λαμβάνει επίσης υπόψη:

α) τα είδη παραγωγής και τους ειδικούς κινδύνους τους, όπως π.χ. η ελεύθερη βοσκή, η εκτροφή στο ύπαιθρο, οι ωοτόκοι όρνιθες διαφόρων ηλικιών, η χρήση επιφανειακών υδάτων, η σχετικά μακρύτερη διάρκεια ζωής, η παρουσία περισσότερων από ένα είδος στην εκμετάλλευση κ.λπ.·

β) ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων γαλοπούλων που πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο δειγματοληψίας, ο οποίος πρέπει να καθορίζεται έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο εντοπισμός τουλάχιστον μιας από τις μολυσμένες εκμεταλλεύσεις, εάν ο επιπολασμός των εκμεταλλεύσεων που έχουν μολυνθεί είναι τουλάχιστον 5 %, με διάστημα εμπιστοσύνης 99 % (βλέπε πίνακα 2)·

γ) όταν υπάρχουν εκμεταλλεύσεις εκτροφής ατροπίδωτων και ορτυκιών σε ένα κράτος μέλος περιλαμβάνονται και αυτές στο πρόγραμμα. Όσον αφορά τα ορτύκια, γίνεται δειγματοληψία μόνο από ενήλικα (ή ωοτόκα) ορτύκια αναπαραγωγής·

δ) η χρονική περίοδος δειγματοληψίας συμπίπτει με την εποχιακή παραγωγή. Ωστόσο, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, η δειγματοληψία θα προσαρμόζεται σε καθορισμένες περιόδους, όταν η παρουσία άλλων ξενιστών από τα πουλερικά σε μια εκμετάλλευση ενδέχεται να αποτελεί μεγαλύτερο κίνδυνο για την εισαγωγή της ασθένειας·

ε) τα κράτη μέλη που πρέπει να προβούν σε δειγματοληψία για την ψευδοπανώλη των πτηνών (ασθένεια του Newcastle), ώστε να διατηρήσουν το καθεστώς τους ως χώρες μη εμβολιασμού για την ψευδοπανώλη των πτηνών σύμφωνα με την απόφαση 94/327/ΕΚ της Επιτροπής [1], μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτά τα δείγματα από πουλερικά αναπαραγωγής για την επιτήρηση αντισωμάτων H5/H7.

Πίνακας 1

Αριθμός εκμεταλλεύσεων οι οποίες πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο δειγματοληψίας για κάθε κατηγορία πουλερικών (εκτός από τις εκμεταλλεύσεις γαλοπούλων, παπιών και χηνών)

Αριθμός εκμεταλλεύσεων ανά κατηγορία πουλερικών ανά κράτος μέλος	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο δειγματοληψίας
Έως 34	Όλες
35-50	35
51-80	42
81-250	53
> 250	60

Πίνακας 2

Αριθμός εκμεταλλεύσεων γαλοπούλων, παπιών και χηνών που πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο δειγματοληψίας

Αριθμός εκμεταλλεύσεων ανά κράτος μέλος	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο δειγματοληψίας
Έως 46	Όλες
47-60	47
61-100	59
101-350	80
> 350	90

[1] ΕΕ L 146 της 11.6.1994, σ. 17.

Γ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΥΠΟΤΥΠΟΥΣ H5/H7 ΓΡΙΠΗΣ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ ΣΕ ΠΑΠΙΕΣ, ΧΗΝΕΣ ΚΑΙ ΟΡΤΥΚΙΑ

1. Δείγματα αίματος για ορολογική δοκιμή θα λαμβάνονται κατά προτίμηση από πτηνά που εκτρέφονται στο ύπαιθρο.

2. Από κάθε επιλεγμένη εκμετάλλευση θα λαμβάνονται 40-50 δείγματα αίματος για ορολογική εξέταση.

Δ. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΓΙΑ ΓΡΙΠΗ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ ΣΕ ΑΓΡΙΑ ΠΤΗΝΑ

Στα κράτη μέλη όπου η επιτήρηση αφορά επίσης τα άγρια πτηνά, πρέπει να εφαρμόζονται οι ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές.

Δ.1. *Σχεδιασμός και διενέργεια της επιθεώρησης*

1. Είναι αναγκαίες οι διασυνδέσεις με ινστιτούτα διατήρησης/παρατήρησης πουλιών και με σταθμούς κωδωνισμού. Η δειγματοληψία θα διενεργείται προφανώς καλύτερα από το προσωπικό αυτών των ομάδων/σταθμών ή από κυνηγούς.

2. Η εμπειρία από τις προηγούμενες επιθεωρήσεις έχει δείξει ότι το ποσοστό απομόνωσης του ιού ήταν εξαιρετικά χαμηλό, συνεπώς η δειγματοληψία πρέπει να επικεντρωθεί στα πτηνά που μεταναστεύουν προς το νότο κατά τη διάρκεια του φθινοπώρου και στις αρχές του χειμώνα.

Δ.2. *Διαδικασίες δειγματοληψίας*

1. Πρέπει να λαμβάνονται επιχρίσματα κλοάκης για ιολογική εξέταση. Εκτός από τα πτηνά «ενός έτους» το φθινόπωρο, τα είδη ξενιστές με υψηλή ευπάθεια και αυξημένη επαφή με πουλερικά (π.χ. πάπιες Mallard) μπορούν να παρέχουν υψηλότερα ποσοστά επιτυχίας.

2. Λαμβάνονται δείγματα από διάφορα είδη πτηνών που ζουν στο ύπαιθρο. Κύριοι στόχοι της δειγματοληψίας είναι τα νηκτικά και τα ελόβια πτηνά.

3. Λαμβάνονται επιχρίσματα που περιέχουν κόπρανα ή νωπά κόπρανα που έχουν συλλεγεί με προσοχή από άγρια πτηνά τα οποία έχουν παγιδευτεί, έχουν κυνηγηθεί ή έχουν βρεθεί πρόσφατα νεκρά.

4. Είναι δυνατή η ομαδοποίηση έως και πέντε δειγμάτων από το ίδιο είδος. Ειδική μέριμνα πρέπει να ληφθεί για την αποθήκευση και μεταφορά των δειγμάτων. Εάν δεν μπορεί να εξασφαλιστεί η ταχεία μεταφορά εντός 48 ωρών στο εργαστήριο (σε μέσο μεταφοράς που βρίσκεται σε θερμοκρασία 4° Κελσίου), τα δείγματα πρέπει να αποθηκεύονται και στη συνέχεια να μεταφέρονται μέσα σε ξηρό πάγο σε θερμοκρασία – 70° Κελσίου.

Ε. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ

Οι εργαστηριακές δοκιμασίες πρέπει να διενεργούνται σύμφωνα με τις διαγνωστικές διαδικασίες για την επιβεβαίωση και τη διαφορική διάγνωση της γρίπης των πτηνών που θεσπίζονται στο παράρτημα III της οδηγίας 92/40/ΕΟΚ (συμπεριλαμβανομένης της εξέτασης ορών από πάπιες και χήνες με αναστολή αιμοσυγκόλλησης — HI). Ωστόσο, εάν προβλέπονται εργαστηριακές δοκιμασίες που δεν αναφέρονται στην οδηγία 92/40/ΕΟΚ ούτε περιγράφονται στο εγχειρίδιο του ΔΓΕ για τα χερσαία ζώα, τα κράτη μέλη παρέχουν τα αναγκαία δεδομένα επικύρωσης στο ΚΕΑ, παράλληλα με την υποβολή του προγράμματός τους στην Επιτροπή για έγκριση. Όλα τα οροθετικά ευρήματα επιβεβαιώνονται από τα εθνικά εργαστήρια για γρίπη των πτηνών με δοκιμή αναστολής της αιμοσυγκόλλησης, με τη χρησιμοποίηση προσδιορισμένων στελεχών τα οποία προμηθεύει το κοινοτικό εργαστήριο αναφοράς:

H5 α) αρχική δοκιμασία με τη χρήση Duck/Denmark/64650/03 (H5N7)·

β) δοκιμασία για όλα τα θετικά δείγματα με Ostrich/Denmark/72420/96 (H5N2) για την εξάλειψη του αντισώματος διασταυρούμενης αντίδρασης N7.

H7 α) αρχική δοκιμασία με τη χρήση Turkey/England/647/77 (H7N7)·

β) δοκιμασία για όλα τα θετικά δείγματα με African Starling/983/79 (H7N1) για την εξάλειψη του αντισώματος διασταυρούμενης αντίδρασης N7.